

Huolimaton isoveli valvoo verkossa

4.9.2006 13:07 — Hartti Suomela

Piilaakson sanomalehden San Jose Mercury Newsin elokuussa tekemä tutkimus ei anna kovin rohkaisevaa kuvaa siitä, kuinka hyvin tai oikeastaan kuinka huonosti internetin suuret hakukoneet suojelevat arkaluonteisia hakutietoja tai käyttäjien hakuhistorioita.

Lehti lähestyi neljää merkittävintä hakukonetta - Googlea, Yahoota, AOL:ää ja MSN:ää - kysyen muun muassa kuinka kauan hakutietoja arkistoidaan, voivatko käyttäjät itse tarkistaa hakuhistoriansa ja onko oikeuslaitos vaatinut hakutietojen ja hakuhistorioiden luovuttamista lakitapausten takia.

Sanatarkat vastaukset löytyvät "Josarin" verkkosivuilta, muttayhteenvetona mainittakoon, että tavallisen kansalaisen kannaltavastaukset olivat lohduttomia.

Hakutietoja säilytetään niin kauan kuin on tarpeen. Omia hakutietoja pääsee tarkastelemaan vain valituissa tapauksissa, esimerkiksi Googlen tapauksessa tämä on mahdollista, jos on rekisteröitynyt henkilökohtaiseen hakupalveluun.

Ja hakuhistoriaansa ei kansalainen pysty tietenkään tuhoamaan muuta kuin ehkä omalta koneeltaan. Lisäksi yritykset kieltäytyvät vastaamasta kuinka usein oikeuslaitos tai muut tahot vaativat hakutietoja lakiteitse.

Hakukoneet Echelonian vaarallisempia

Selontekoa lukiessa tuli kummasti mieleen ITviikossa ollut **Petteri Järvisen** artikkeli, jossa Googlea arvosteltiin tunnettuatietoliikenteen valvontajärjestelmää Echelonian vaarallisemmaksi.

Olen samaa mieltä Järvisen kansa, joskin muuttaisin artikkelissakaikki Google-viittaukset koskemaan yhtäläisesti kaikkia hakukoneita.

Eivät muut hakujätit ole yhtään Googlea vaarattomampia. Otetaanpa esimerkiksi AOL, joka äkillisessä mielenhäiriössään julkisti reilun puolen miljoonan satunnaisesti valitun

ihmisen hakuhistorian kolmen kuukauden ajalta.

Ajatus oli kaunis. Tutkijoilta on jo pitkään puuttunut riittävän kattava lähdemateriaali hakukoneiden käyttötapojen tutkimiseen. Mitä vaaraa aiheutuisi kenellekään siitä, jos satunnaisesti valittujen henkilöiden hakutermit julkaistaisiin verkkoon tutkijoiden riemuksi - tietenkin salattuna satunnaisia tunnistenumeroita käyttämällä?

Kun tapaus tuli julki ja innokkaat hakkerit sukelsivat tietojenlomaan, AOL:llekin selvisi, kuinka vaarallisia hakuhistoriat ovatkaan.

EFF:n (Electronic Frontier Foundation) tutkimuksen mukaan julkistettujen hakujen joukossa oli ainakin 175 hakua, joissakäytettiin sosiaaliturvanumeroa, ja yli 10 000 hakua, jotka sisälsivät katuosoitteen.

Ei tarvita paljon päättelykykyä...

Tällaisten tietojen perusteella ja alkeellista päättelykykyä käyttämällä pystyy heikompikin henkilöllisyshuipari hankkimaan itselleen uuden anastetun henkilöllisyyden.

Puhumattakaan siitä, että hakuhistorioiden perusteella ihmisten nolot salaisuudetkin saattavat paljastua. Enkä tarkoita sitä, että kuka kuuntelee **Britney Spearsia**, vaan että kuka on suunnitellut syrjähyppyä tai joutunut nuorempana seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi.

Tai rikollisten suunnitelmat saattavat nähdä päivänvalon. Yhteiskunnan ja potentiaalisten uhrien kannalta hyvä asia, mutta kyseessä on silti yksityisyyden loukkaus.

Etenkin kun AOL ei missään vaiheessa kysynyt käyttäjiltä lupaa tietojen julkistamiseen. Tietenkin AOL poisti datat palvelimeltaan heti kun tapaus sai laajempaa julkisuutta.

Käytännössä AOL:n lipsahdusta ei kuitenkaan saa enää millään tekemättömäksi: Tiedostot on jo kopioitu useiden tuhansien hakkereiden, tutkijoiden ja harrastelijoiden koneille.

Ehkä minullekin jää jossain vaiheessa aikaa käydä aineisto läpi omalle koneelleni tallennetun kopion avulla.

<hr />**Hartti Suomela** työskentelee Nokian Piilaakson yksikössä kehittäjätuessa.

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2006/09/04/huolimaton-isoveli-valvoo-verkossa/200611741/66>